Zastosowanie aplikacji WIKI w przetwarzaniu zespoło-

Anna Jaworska Piotr Orłowski

vvzréh

Technolog

i edycja

informacji

Zastosowa

Zanim wdrożysz

Podsumowanie

B . . .

Bibliografi

Zastosowanie aplikacji WIKI w przetwarzaniu zespołowym

Anna Jaworska, Piotr Orłowski

WETI

24.04.2009

Agenda

Podsumowanie

- Wstęp
- **Technologie**
- Organizacji i edycja informacji
- Zastosowania
- Zanim wdrożysz
- Wikipatterns
- Przykłady wdrożeń
- Podsumowanie
- Pytania
- Bibliografia

Chronologia Wiki

Inspiracje...

- 1978 ZOG
- 1987 HyperCard

Wszystko zaczęło się od Wiki Wiki...

- 1995 WikiWikiWeb, twórca: Ward Cunningham
- 1998 TWiki
- 1999 PHPWiki
- 2001 Wikipedia, Jimmy Wales
- 2001 JSPWiki
- 2002 MediaWiki
- 2004 Wikia

Znaczenie pojęcia

Zastosowani aplikacji WIKI w przetwarzaniu zespoło-

Anna Jaworska Piotr Orłowsk

Wste

Technolog

i edycja

7astosowai

Zanim wdrożysz

Wikipattern

wdrożoń

Podsumowanie

Pytani

D:LI:____£.

Co to znaczy WIKI?

Znaczenie pojęcia

Zastosowani aplikacji WIKI w przetwarzaniu zespoło-

Anna Jaworsk Piotr Orłows

vvstęp

Technolog

Organiza

7 . . .

Zanim wdrożys:

vvikipatte

Podsumowanie

D. +--:

Bibliografi

Co to znaczy WIKI?

Słowo "wiki" w języka hawajskim, oznacza szybko. "Wiki wiki" to także autobusy kursujące pomiędzy terminalami lotniska w Honolulu.

Wiki a Wikipedia

Podsumowanie

Kultura Wikipedii

- Podawaj źródła
- Pisz chronologicznie
- Wszystko dostępne dla wszystkich
- Każdy może zostać użytkownkiem i edytować dokumenty
- Dyskusje nad zmianami

Kultura Wiki

- Można definiować, kto może edytować (np. tylko twój zespół projektowy)
 - Format dokumentów jest dowolny
- Wiki nie musi działać w Internecie!!!
- Sam ustalasz zasady działania Twojej Wiki

Największy problem Wikipedii

Zastosowani aplikacji WIKI w przetwarzaniu

Anna Jaworska Piotr

Nstęp

Technolog

Organizac

Zanim

Wikipattern

Przykłady

Podsumowanie

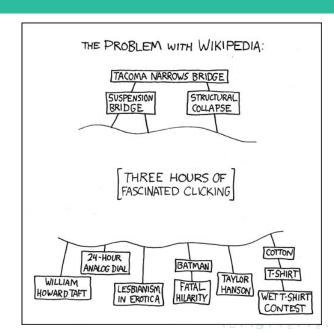
D. 4---:-

Ribliograf

31bliografi

Największy problem Wikipedii

Podsumowanie

Co to jest?

"jest rewolucją biznesową w świecie komputerowym, spowodowaną ruchem w stronę Internetu jako platformy, oraz próbą zrozumienia reguł zwycięstwa na tej platformie. Główną zasadą jest: twórz aplikacje, które lepiej okiełznają Sieć, by więcej ludzi ich używało" - Tim O'Reilly

Cechy

Społeczne

- budowanie społeczności wokół serwisów
- generowanie treści przez użytkowników
- użycie folksonomii
- wykorzystanie kolektywnej inteligencji
- wykorzystanie otwartych licencji

Techniczne

- stosowanie nowych technologii
- udostępnianie interfejsów XML (RSS, Atom)

Dziwne Wiki

Podsumowanie

Wiki over DNS

- napisane w Perl
- wykorzystanie asocjacji DNS (hasło + definicja)

W czym powstaje Wiki

Technologie

Podsumowanie

Wiki społecznościowe

- WikiWikiWeb stworzony w Perlu
- UbuntuWiki MoinMoin (Python)

Wikipedia - MediaWiki (PHP + MySQL)

Wiki korporacyjne

- IBM wiki Confluence (Java)
- wikis.sun.com Confluence, JSPWiki (Java)

Przechowywanie danych

Zastosowan aplikacji WIKI w przetwarzaniu zespoło-

Anna Jaworska Piotr

VVstęp

Technolog

i edycja

intormac

Zanim wdrożys:

Wikipa

Podsumowanie

Pytani

Bibliografi

Bazy danych

- MySQL
- PostgreSQL
 - Oracle
- SQLite
- BerkeleyDB
- MS SQL Server

Inne

- Pliki tekstowe DokuWiki
- Systemy kontroli wersji TWiki, PhpWiki, JSPWiki

Języki programowania

Podsumowanie

PHP

DokuWiki MediaWiki

Confluence

JSPWiki

Python MoinMoin

Perl

TWiki

Foswiki

DekiWiki

FlexWiki

Języki programowania

Zastosowan aplikacji WIKI w przetwarzaniu zespoło-

Anna Jaworska Piotr

vvstęp

Technologie

Organiza i edycja informacj

Zanim wdroży

Wikipatte

Podsumowanie

Pytania

Mniej popularne

VB .NET - Incentive

ASP - OpenWikiNG, ASPWiki

ColdFusion - CanvasWiki

Ruby - Instiki, Riki

C, C++ - MicKI, wxWikiServer

Inne

Javascript - TiddlyWiki

• Basic4PPC - Personal PPC Wiki

Smalltalk - Pier, WikiDoc

Lua - Sputnik

Shell - WikiSH

• Tdbengine - GeboGebo

Technologie pomocnicze

Zastosowar aplikacji WIKI w przetwarzaniu zespoło-

> Anna Jaworsk Piotr Orłows

Technologie

Organiza i edycja informacj

Zanim wdrożys Wikipat

Przykłady wdrożeń Podsumowanie

Pytania

RSS, Atom

- Raportowanie o aktualizacjach i nowych artykułach na WIKI
- Występują przeważnie w WIKI komercyjnych
- Niektóre Wiki mają wbudowane czytniki RSS/Atom

SVN

- Praktycznie w każdej WIKI
- Przeważnie wizualna prezentacja zmian
- Również inne systemy kontroli wersji (CVS,RCS)

LDAP i Single Sign On

- Istotne dla firm integracja z istniejącą bazą użytkowników
- Występuje przeważnie w WIKI komercyjnych

Przykłady

Zastosowar aplikacji WIKI w przetwarzaniu zespoło-

> Anna Jaworski Piotr Orłowsk

vvatéb

Technolog

Ĭ

• ...

7astosowa

Zanim wdrożysz

Wikipatterr

Podsumowanie

rousumowa

rytailla

Ribliogra

Edytory i metajęzyki

Podsumowanie

WYSIWY(m)G

- What You See Is What You might Get
 - Duże oczekiwania użytkowników np. kopiowanie z pakietu Office
- Problemy z parsowaniem wyjścia edytora na metajęzyk Wiki

WYSIWYG - TinyMCE

- Najpopularniejszy edytor w JavaScript
- LGPL
- Musi być przystosowywany do konkretnych metajęzyków Wiki
- W wiekszości Wiki po jednokrotnym zintegrowaniu nie aktualizowany

Bibliograf

WYMIWYG

- What You Mean Is What You Get
- Wykorzystanie metajęzyków Wiki
- Istnieją parsery do transformacji z jednego metajęzyka Wiki na inny

Przykład metajęzyka:

MediaWiki	DokuWiki	HTML
"bold"	**bold**	bold
[[a link with title]]	[[a link with title]]	 title
==Section==	===== <u>Level</u> 1 =====	<h1> Text </h1>

Edytory i metajęzyki

Zastosowan aplikacji WIKI w przetwarzaniu zespoło-

> Anna Jaworsk Piotr

Wstęp Technolog

Organizacji i edycja informacji

Zastosow

Wikipatte

Podsumowanie

Pytania

Edycja w programach zewnętrznych

- Udostępnianie edycji plików z artykułami przez WebDAV
 - Edycja artykułów w MS Word
 - Duże ułatwienie dla niedoświadczonych użytkowników

Edycja na podstawie szablonów

- Specjalna funkcjonalność tworzenia szablonów
- Przydatne do powtarzających się dokumentów
- Czasami dostępna możliwość modyfikacji szablonów i wszystkich utworzonych na jego podstawie dokumentów

Edytory i metajęzyki

Zastosowan aplikacji WIKI w przetwarzaniu

> Anna Jaworsk Piotr

VVstęp

Organiza i edycja

informac_i Zastosow

Zanim wdrożysz

Wikipatte

Podsumowanie

D. danis

Ribliograf

Konwencje nazywania artykułów

- CamelCase automatyczne tworzenie linków; nie zawsze akceptowane przez użytkowników
- Nazwy unikalne dla całej Wiki nie zawsze wygodne
- Dowolne nazwy powtarzalne powiązane z lokalizacją artykułu
- Permalinki linki do artykułów nie związane z ich położeniem; przydatne do tworzenia odnośników w innych programach

Organizacja informacji

Zastosowar aplikacji WIKI w przetwarza niu zespoło-

> Anna Jaworska Piotr

Technolog

Organiza i edycja informac

Zanim wdrożysz Wikipatte

· Przykład wdrożeń

Pytania

Bibliografia

Podsumowanie

Luźny zestaw artykułów

Brak organizacji wiedzy, dobre dla małych projektów

Przestrzenie nazw

- Pomysł pożyczony z języków obiektowych
- Używany w Wikipedii

Działy

- Dobre dla firmy podział na projekty lub działy w firmie
- Działy mogą skrajnie różnić się wizualnie jeden hosting, wiele wiki
- Hierarchia artykułów

Tag clouds

- Alternatywna organizacja informacji
- Grupowanie informacji z różnych działów w jeden kontener
- Bardzo intuicyjne

Wikipedia

astosowanie aplikacji WIKI w orzetwarzaniu zespoło-

Anna Jaworsk Piotr

Wstęp

recimoic

Zastosov

Zanim wdrożys:

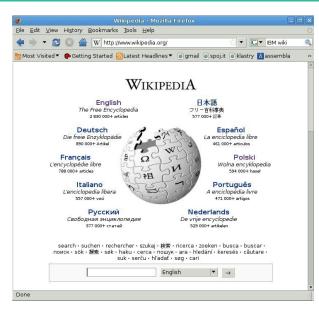
Wikipat

wdrożeń

Podsumowanie

Pytani

Bibliografi

Gromadzenie dokumentacji

Zastosowan aplikacji WIKI w przetwarzaniu

niu zespołowym

Anna Jaworski Piotr

vvstęp

Technolo

Zastosowa

Zanim wdrożysz

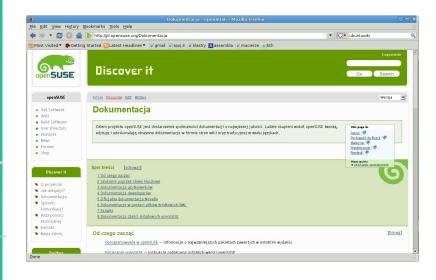
Wikipatt

Przykłady wdrożeń

Podsumowanie

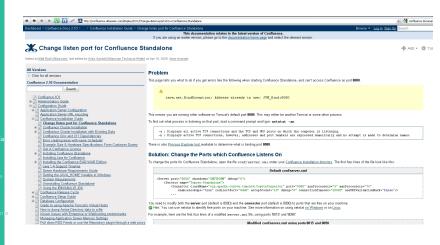
Pytani

Bibliografi

Gromadzenie dokumentacji

Podsumowanie

Gromadzenie wiedzy w firmie

Zastosowan aplikacji WIKI w przetwarzaniu

Anna Jaworska

Orłows

Technolo

Organiza

Zastosowa

Zanim

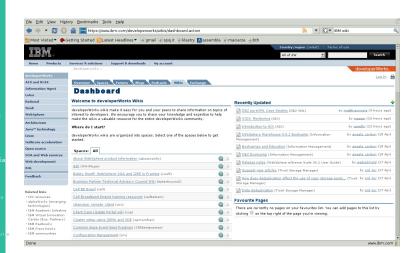
Wikipatterr

Przykłady

Podsumowanie

Pytani

ibliografia

Ograniczenie liczby email

Zastosowanie aplikacji WIKI w przetwarzaniu zespoło-

Anna Jaworska Piotr

Wstę

Technoic

Organiza

Zastosowania

Zanim wdrożysz

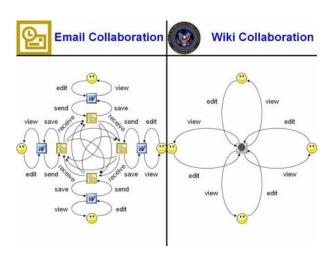
B 11.1

wdrozen

Podsumowanie

Pytani

Bibliografi

Licencjonowanie

Zastosowan aplikacji WIKI w przetwarzaniu zespoło-

Anna Jaworsk Piotr

Wstęp

Technolog

i edycja

informac

Zanim wdrożysz

Wikipatter

Podsumowanie

Podsumow

Bibliograf

Wolne oprogramowanie

- GPL v1, v2, v3...
- LGPL
- BSD Licence
- Apache Licence
- CPL

Inne

- o produkty w pełni komeryjne
- ..

Sposoby instalacji

Zastosowan aplikacji WIKI w przetwarzaniu zesnoło-

> Anna Jaworski Piotr

Wstęp

Technolo

. . .

Organizacji i odveja

Zastosowa

Zanim wdrożysz

Wikipatterr

Podsumowanie

Podsumowa

Pytania

_

....

Bezpieczeństwo

<u>Podsumowanie</u>

Internacjonalizacja

Zastosowan aplikacji WIKI w przetwarzaniu

> Anna Jaworsk Piotr

Wstęp

Technologi

i edycja

Zastos

Zanim wdrożysz

Draukladu

Podsumowanie

Dutan

Bibliograf

Na co warto zwrócić uwagę:

- Czy dana Wiki obsługuje utf8?
- Czy posiada wszystkie wymagane wersje językowe?
- Czy baza danych i SVN danej Wiki też obsługuje utf8?

Wsparcie techniczne

Podsumowanie

Dla użytkowników indywidualnych

- Zwróć uwagę na istnienie forum, grupy dyskusyjnej, możliwość raportowania błędów
- Nie wydawaj pieniędzy na nadmiarowe wsparcie komercyjne

Dla małych grup komercyjnych

- Mała firma lub dział/grupa robocza w dużej firmie
- Rozważ wybór Wiki w technologii, którą potrafisz sam wspierać
- Rozważ Wiki, którą możesz powiększyć, gdy znajdą się chętni z innych działów
- Nie kupuj wsparcia na zapas, zbadaj czy na pewno jest Ci potrzebne

Dla dużych organizacji i firm

- Wybierz dojrzałą Wiki w technologii, z którą firma ma największe doświadczenie
- Wybierz Wiki wymagającą minimalnej pracy przy wdrażaniu (LDAP, baza danych, której serwer już masz...)
 - Korzystaj ze wsparcia, w końcu za nie płacisz

Problemy związane z wprowadzeniem Wiki

Zastosowar aplikacji WIKI w przetwarza niu zespoło-

> Anna Jaworsk Piotr

Wstęp Technolog

Organizac i edycja informacji Zastosowa

Zanim wdrożysz

Przykła wdroże

Pytania Bibliografi

Podsumowanie

Zmiana polityki organizacji

- Udostępniaj dane o działaniach innych komórkom w organizacji, nigdy nie wiesz co może przydać się innym
- Działacie razem wzajemnie edukujcie się na temat swoich przedsięwzięć
 Jeśli coś nie jest tajne, każdy powinien mieć prawo się z tym zapoznać
- Nie wyrzucaj informacji razem z pracownikiem

Zmiana sposobu obiegu dokumentów

- Zapomnij o załącznikach w e-mailach i uzyskiwanych dzięki nim tysiącom wersji jednego dokumentu
- Twórz plan spotkania wspólnie z jego uczestnikami

Problem własności informacji

- Nie tylko eksperci mają wiedzę
- Pozwól innym zainteresowanych modyfikować swój wpis na Wiki zmiany można cofać i dyskutować
- Jeśli ktoś znajdzie błąd w Twoim dokumencie sam może go naprawić

Korzyści

Zastosowan aplikacji WIKI w przetwarzaniu

> Anna Jaworska Piotr Orłowsk

Wstęp

Technolog

i edycja

7 .

Zanim wdrożysz

Wikipatter

Podsumowanie

Podsumowa

Pytania

ibliografi.

Change summary - nadzór pracy

• ...

Pluginy

• ...

Wikipatterns - co to jest?

Zastosowanie aplikacji WIKI w przetwarzaniu zespoło-

Anna Jaworska Piotr

Wstęp

Technolog

7-----

Zanim wdrożysz

Wikipatter

Podsumowanie

Pytania

Bibliograf

- http://www.wikipatterns.com
- opisy jakie postawy ludzie mogą przyjmować wobec Wiki w firmie
 - opisy jak zachęcić pracowników do korzystania z Wiki
- rady czego nie robić

Angażowanie ludzi w środowisko Wiki - wzorce pozytywne

Zastosowan aplikacji WIKI w przetwarzaniu zespoło-

> Jaworsk Piotr Orłowsl

Technologie Organizacji

Zastosowa Zanim wdrożysz

Przykład wdrożeń

Podsumowanie

Pytania Bibliogra Spodziewana aktywność 90-9-1

- 90% czytający
- 9% piszących od czasu do czasu
- 1% maniaków
- warto zachęcać więcej ludzi do pisania przez przykłady, szablony, wyróżnianie aktywnych użytkowników

BarnRising

 Zorganizuj nieformalne spotkanie zespołu, produktem którego będą strony w nowej Wiki

Czempion

- Entuzjasta, który podejmie się opieki nad Wiki
- Pomoc dla nowych użytkowników i rozpowszechnianie Wiki

MySpace

 Niech każdy stworzy stronę o sobie - to dobry pomysł na pierwszą stworzoną w Wiki stronę

Angażowanie ludzi w środowisko Wiki - wzorce pozytywne

Zastosowan aplikacji WIKI w przetwarzaniu zespołowym

> Anna Jaworsk Piotr

Wstęp Technolog Organizac i edycia

Zastoso Zanim wdrożys

Wikipatt Przykłac wdrożeń

Pytania Bibliograf

Podsumowanie

Identyfikacja jest ważna

- Wyłącz anonimowe edycje i identyfikuj użytkowników ich nazwiskami
- Użytkownik muszący podpisać się własnym nazwiskiem bardziej przyłoży się do tworzonej treści

Patron

- Wytłumacz szefowi ideę Wiki, zdobądź i upublicznij (na Wiki :D) jego aprobatę
- Wykorzystanie przekonania, że co szef popiera to jest dobre

Wirusowe rozprzestrzenianie Wiki

 Jeśli wszystko pójdzie dobrze wkrótce pracownicy zaczną sami wspierać i rozpowszechniać wśród kolegów użycie Wiki

Angażowanie ludzi w środowisko Wiki - wzorce negatywne

Podsumowanie

Znecanie sie to zniechecanie

Czempion nie powinien przesadzać z zachętami

Wikifobia

- Występuje w organizacjach gdzie własność dokumentu to świętość
- Często podżegana przez leniwe IT bo jest SVN, bo jest e-mail

Angażowanie ludzi w środowisko Wiki - wzorce negatywne

Zastosowar aplikacji WIKI w przetwarzaniu zespoło-

> Anna Jaworska,

Wstęp

Technolog

Zastosov

Zanim wdrożysz

Wikipattern

Podsumowanie

Pytania

Bibliografia

Znęcanie się to zniechęcanie

Czempion nie powinien przesadzać z zachętami

Wikifobia

- Występuje w organizacjach gdzie własność dokumentu to świętość
- Często podżegana przez leniwe IT bo jest SVN, bo jest e-mail

Trole i wandalizm

- niekonstruktywna krytyka
- niszczenie pracy innych

Jak przekonać ludzi do Wiki

Podsumowanie

Typowe metody

- Nie mówić, że nowe oprogramowanie jest Wiki...
- Przekonać kierownictwo do zalet Wiki
- Zachęcić ludzi do publikowania na Wiki
- Wytłumaczyć kierownictwu, że publikowanie na Wiki to też praca

Firma informatyczna

Podsumowanie

Firma nieinformatyczna

Podsumowanie

GE Money Bank?

Uczelnie

Zastosowan aplikacji WIKI w przetwarzaniu zespoło-

Anna Jaworska Piotr Orłowsk

wsréh

Technolo

Organizaci

7 .

wdrożysz

Wikipatterr

Podsumowanie

_

...

Podsumowanie

Czas na pytania

Zastosowani aplikacji WIKI w przetwarzaniu

Anna Jaworska Piotr

Wste

Technolog

Organizac

intormacji

Zastosowa

wdrożysz

vvikipattern

Podsumowanie

Pytania

Bibliografi

Pytania?

Bibliografia

Podsumowanie

Wikipatterns, Stewart Mader, Wiley Publishing, Inc., 2008

Historia wiki

- http://www.oreillynet.com/pub/a/oreilly/tim/news/2005/09/30/ what-is-web-20.html
- http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_wikis

Porównanie wiki

- http://www.wikimatrix.org
- http://en.wikipedia.org/wiki/Comparison_of_wiki_software